

MALE NOVICE

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Umetniki in politika.

V starih fevdalnih časih so bili mnenja, da politikar mora biti vsaj grof ali baron. V dobi liberalnega buržoazijstva so se vodilni politiki rekrutirali največ iz stanu advokatov, v demokratični Franciji je politika postala domena časnikarjev in tam ni nič čudnega, da je nekdo danes časnikar, jutri minister in, ko odstopi, se vrne k svojemu listu čakajoč, da se mu kje drugje odpre pot v aktivno politiko. Vedno pa je vladalo mnenje, da umetniki niso za visoko politiko. Reklo se je, da so preveč nepraktični, sanjavi in ne vem še kaj. Sedanja svetovna revolucija je pomefla tudi s temi nazori in zlasti v novih državah vrgla na površje vodilne politike pisatelje in umetnike svetovne slave. Predsednik poljske republike je Paderewski, pianist svetovne slave, ki si je z igranjem na klavirju pridobil v Ameriki mnogo slave in denarja in postal dober oseben prijatelj Wilsona. A se, če tudi je po poklicu godec, obnaša dobro in je zelo priljubljen pri vseh strankah. In vendar je mož živel vedno daleč od domovine in se ni preje nikdar pečal s politikom. Se bolj zanimivo je, da je pri Čehih postal načelnik generalnega štaba pesnik Machar, ki je bil pred vojsko znan le, kot pisatelj v skrajno proticerkveni smeri in je spisal „Rim“ in „Magdaleno“, ki sta vzbudila toliko odpora pri katoličanih.

Kot karikatura k takim pojavom je sedaj pustovščina d'Annunzijeva. Mož je bil preje znan kot pisatelj frazerskih povesti in dram ter patetičnih deklamacij. Predniki so mu doma iz Galicije, iz znane rabinske rodbine Rappaportev. Za svojega pobočnika si je izbral drugega slavnega laškega romanopisca Sem Benellija, tudi Juda. Ravno smo zvedeli, da jim je prišel na pomoč še znani ustanovitelj „fudurizma“ v slovstvu, Marinetti. Potemtakem bo na Reki zbrana knalu vsa laška slavna pisateljska družba.

Mi SHS-arji seveda še nismo tako moderni in ne vem, kolikokrat se bo morala še zemlja zavrteti okrog svoje osi, preden bomo na primer čitali, da je postal Vladimir Levstik minister vojne, Albrecht Fran minister kraljevega dvora ali kaj podobnega.

Beseda o šolskih sestrah.

Na nepristranskega človeka so napravili ti napadi na šolske sestre vtis, da tukaj ne gre toliko za učiteljice, kakor za boj zoper samostane. Slednjič ima tudi v kulturnih vprašanjih vsakdo svoje mnenje in mi ne moremo nič zato, ako temu ali onemu doktorju nune niso simpatične. Toda ako hoče porabiti zadevo kot bojni klic li kulturnemu boju, kakor so to nedvomno napadi na šolske sestre, mora vsak razseden človek odločno oporekati. Verska vprašanja sega-

jo globoko v temelj države in vezi socialnega reda in sedaj, ko imamo te temelje še tako negotove in vezi tako rahle, je naravnost zločin nad našo državo, ako hoče kdo zaviheteti krvavo sekuro kulturnega boja.

Mi smo prvi, ako je treba ostro in brezobzirno bičati narodne pomanjkljivosti tudi na cerkvenem polju in bili bi prvi, ki bi nastopili zoper nemškutarije šolskih sester, ako bi bilo potrebno. Pri nas ni potreba, da zaori od zunaj klic po čiščenju, izvršili smo, kar je bilo potreba sami, brez pomoči in pritiska od zunaj. Hvala Bogu pa, da pri šolskih sestrah ni bilo potreba nobenega narodnega čiščenja. Pravite, da se med učiteljicami na pripravnici nahajajo celo Namke. Res je! Med učiteljicami ste sledeči Nemki: 1. Norberta May je po očetu Nemka, a zna tako dobro slovenski, da je letos sestavila slovensko izvestje in je najboljša učiteljica slov. slovnice. 2. Raphaela Egger je trda Nemka, a izvanredna slikarica, ki je štiri leta študirala slikarsko akademijo v Monakovem in prvovrstna učiteljica risarstva. Tudi marsikje drugje bo treba v naši državi nastaviti tujerodne osebe. Da, Bog, da, bi bile vsej tako strokovno sposobne, kakor sta te dve.

Pravite, da je zavod nemškutarski in se vzgaja v njem v nemškutarskem duhu. Pred sabo imamo akte, ki predstavljajo boj za slovenski poduk pri šolskih sestrah od leta 1896 do 1914 in ki bodo enkrat lep prispevek k naši kulturni zgodovini. Učiteljice je ustanovila sestra Angelina Križanič, sestra rodoljubnega in blagega kanonika Križaniča. V prošnji za dovoljenje je navedla slovenski učni jezik, njen brat ji je pa svetoval, naj prosi za dovoljenje, da sme odpreti šolo z nemškim jezikom, ker drugače ne bo dobila dovoljenja. Tako se je ustanovil zavod z nemškim učnim jezikom v zaupanju, da bodo zamogle polagoma vtihotapiti slovenščino. Boj za slovenščino se vleče potem kot rudeča nit skozi celo zgodovino zavoda. Po Angelini je bila ravnateljica sestra Flucher Leopoldina, doma od sv. Kungote, rodom Slovenka. Ta je šla celo osebno v zadevi slovenskega učnega jezika k Claryju v Gradec, imela nastope pri drugih oblastih, ker ni mogla postavnim potom doseči razširjanja slovenščine čez drugi razred, je kar sama na lastno pest otvorila tretji razred slovenske vadnice, kar je pa potem na povelje vlade morala zopet zapreti. Stala je neprenehoma pod grožnjo, da ji vlada zapre dva s težavo priborjena razreda in tako oropa slovenske otroke Maribora edinega kotička, kjer so v šoli mogli slišati nekaj poduka v materinem jeziku.

Solske sestre bi v tem tihem a vstrajnem boju lahko nastopale veliko bolj odločno, ako bi vsled pomanjkanja učnih moči ne bile odvisne od vladine prizanesljivosti. Toda neprenehoma so pulili iz materine hiše v Mariboru najboljše učne moči, za druge ogrožene kraje: za Ciril-Methodove šole na Koroškem, mo-

S. K. S. Z. vabi jutri ob pol 8. uri zvečer k predavanju v Flosarski ulici. Predava dr. Slavič.

rale so pošiljati učiteljice v Tomaj, Trst, v Ameriko, v Aleksandrijo, v Dalmacijo in Hercegovino, tako: so si morale pomagati doma z malimi, deloma neizpranimi učnimi močmi in vsled tega niso mogle še krepkeje nastopati proti vladi.

Protidržavne razmere v delavnici južne železnice.

Po vseh listih se drega ter opozarja našo višjo oblast na veleizdajalske in za nas Slovence neznosne razmere v delavnici južne železnice, a vse zamanj, povsod, samo gluha ušesa, kakor da bi bili naši opomini in dokazana razkritja le gola laž ali brezpomembne malenkosti. Naša vlada je vendar zaukazala ter proglasila slovenščino za uradni jezik po vsej Sloveniji. Za ta ukaz, za katerega udeleženec se poteguje povsod, se pri nas v delavnici nikdo niti ne zmeni: Ustmeni razglasi na vse delavstvo brez izjeme na narodnost so — nemški! Če se drznemo mi Slovenci opozoriti naše, predstojnike, naj nam vendar svoje ukaze in želje raztolmačijo v naši materinščini nas poženejo s surovo predrzno izgovorom, češ: „Windisch können wir nicht“. Pa bi morda kedo ugovarjal: Kaj pa, ali g. načelnik ne more odpomoči v tem oziru in dati Slovincem dolžne jim pravice? Ah, to pač je pri tem gospodu izključeno, ker je sam general nemškutarjev. Slovenski delavci so zanj le ničvredni predmet prezira, da — zaničevanja! Na odločno zahtevo Slovencev so nam poslali nekaj slovenskih uradnikov, da bi nadomestili nemške. Te je g. načelnik porinil samooblastveno v računsko pisarno, ker se boji, da bi ti Slovenci, ako bi bili v drugih oddelkih, preveč videli in bi jim začela presedati vsa vsenemška sršenova gnezda n. pr. pri g. Sieberju. Kako se ravno v pisarni Sieberja govori protidržavno, to menda slovenskim uradnikom ni niti znano. Pa če pa se že ne upajo ali ne morejo naši zavedni gospodje v razne po prusko nemške, doslej skrbno prikrivane kote delavnice južne železnice, naj bi pokukala v ta strupeno kačja gnezda naša policija ali detektivi. Ako bi policija vsaj enkrat odprla vrata v uradniške prostore delavnice, bi še tankaj zapazila ljudi, ki so že davno izgnani iz Jugoslavije in uradno odločeni za na pot v Avstrijo, kakor: Mussnig, Tschmagg, Dornheim in drugi. Kaj dela pri nas gospica Heinova? Njen oče je že davno izgnan preko naše meje, njej pa se še vedno izplačuje jugoslovanski denar, da lahko zabavlja dobro plačano proti naši državi. In g. Lovec, ki špionira pri nas Slovenceh in nosi svojo lažnjivo špijonažo na uho g. Sieberju. Ali take pisarniške moči ne bi mogli izgnati, pa vsaj premestiti v otroški vrtec ali v prvi razred ljudske šole, kjer se tožari? To je samo zopet nekaj odrezkov od vsenemške zastave, ki vihra še vedno mogočno na naši delavnici, katere se pa ne upa nikdo odstraniti, kljub dejstvu, da se obračamo skoro vsak teden na višjo oblast in jo prosimo in rotime, naj nam vendar odpomore. Opozarjamo pa že naprej za naše neznosne razmere odgovorno oblast, ako bo nas še nekaj časa mazala s potrpljenjem, si bomo mi slovenski delavci pomagali sami, pa ne s pisanjem in jezikom, ampak s — pestjo in silo! To je mnenje in sklep vseh zavedno slovenskih uradnikov in delavcev delavnice južne železnice.

Razne novice.

Prestolonaslednik Aleksander je poklical dne 30. septembra k sebi Stojana Protiča in mu poveril sestavo vlade. Protič se je podvrigel nalogi in obljubil, da ali bo sestavil vlado tekom 48 ur ali pa se odreče temu mandatu. Protič je pričel takoj s konferen-

cami z vodji raznih parlamentarnih strank, osobito opozicije. Protič se bo potrudil, da sestavi koncentracijski kabinet.

Bančni uradniki in tramvajski uslužbenci v Zagrebu še vedno stavkajo. Stavka stavcev in tiskarjev se je že včeraj končala, ker so tiskarne tipografsko ugodile. Tedenske plače so se jim zvišale za 120 K.

Z novim letom pridejo v promet nove poštne znamke.

Reška luka je popolnoma blokirana od morske strani. Vse zveze so pretrgane, časopisi ne prihajajo več na Reko. Meje proti Hrvatski so tudi zaprte. Med vojaštvom D'Annunzia se je pojavilo republikansko gibanje.

Ker je dobila Nittijeva vlada v Rimu zaupnico z 208 glasovi proti 148, so sklicali reški italijanski zborovanje, iz katerega se je razvil protestni sprevod, v katerem so stopali vojaki, častniki, legijonarji, otroci in dekleta. Demonstrante je nagovoril D'Annunzio, ki je bil od demonstrantov burno pozdravljen in je med drugim smešenjem vlade izjavil: „Reka ali smrt!“ Ljudje so trdili, da je klobasaril g. Gabriele svoj govor na demonstrante v pijanosti.

Arditi na Reki napadajo vse one, ki morajo po noči na ulico, da jim pogledajo v žepe. Ne prizanašajo ne Jugoslovanom niti Italijanom, samo da krađejo ali bolje — ropajo.

Oče reškega župana in renegata dr. Vio, advokat dr. Vio, ki je pa Hrvat po rojstvu in prepričanju, je moral z ostalimi svojimi sinovi pobegniti iz Reke, kjer župani njegov sin, in se preseliti v Zagreb.

V Italiji so mnenja, da bodo dobili pri prihodnjih volitvah 25. novembra sicijalisti večino. Ako se to domnevanje uresniči, bo Turati ministrski predsednik.

D'Annunzio zahteva toliko od Nittija, da je njegov odstop gotov. Po Nittijevem padcu pa bi zamogla izbruhniti v Italiji revolucija, ker je že Italija vsa preprežena in omrežena z boljševidom.

Svet petorice v Parizu je sklenil, poslati Nemčiji zadnjo noto, da izprazni baltiške province. Če nemška vlada ne bi nastopila proti lastnem generalu von Golz, bodo odredili v Parizu: 1. Ustavi se takoj uvoz prehrane in surovin v Nemčijo. 2. Ustavijo se z Nemčijo vsa finančialna pogajanja, ki so v teku glede kreditnih dovoljenj.

Finančni načrt dr. Schumpetra za Avstrijo predpisuje oddajo premoženja do 85%. Tudi monopolni izdelki se bodo v Avstriji močno podražili.

V tajnem arhivu zunanjega ministrstva na Dunaju so odkrili doslej prikrito pogodbo med črnogorskim Nikitom in Avstrijo. Nikita je prejemal že pred vojno od rajne Avstrije velike svote denarja, med vojno so mu pa nakazali 5 milijonov kron takoj po vojni napovedi Srbije z namenom, da bi naj on oviral velikosrbsko misel, ki je bila za Črno goro ravno tako nevarna kot za Avstrijo. Nikita je bil pač avstrijski mešetar.

Na Češkem se močno širi brezverstvo in odpadki od katoliške cerkve. Središče in duša vsega tega brezverskega gibanja so sokolske ter socijalistične organizacije.

Zdravstveno stanje predsednika Wilsona se je tako poslabšalo, da mora popolnoma mirovati in ne bo smel in mogel opravljati državnih poslov še več tednov.

Omami „Marburgarici“ v slovo. Z zadnjim dnem v mesecu se odpuščajo navadno uradniki, hlapci, dekle in tudi — časniki, kakor n. pr. naša Marburgarica, ki je v svoji zadnji številki z datumom od 1. oktobra izustila svoj zadnji in poslednji — predsmrtni — labudji glas. No, moj Bog, ako že ima človek enkrat šest križev preko pleč in hrbta, potem pač tudi zasluži kot v domači hiši. O mrtvih naj se govo-

ri samo dobro, nam veleva star pregovor, radi tega ne bomo ogrevali prežalostnih spominov, katere nam vzbujajo smrt pokojne Marburgarice. Zelimo in svetujemo jej, naj si da izklesati na svoj nagrobnik napis: Viel Feind und wenig Ehr'! Saj tako je, bilo v življenju Marburgarice in bo ostalo še nekaž časa po njeni smrti, dokler ne bodo pozabili naši potomci, da je gonila omamica Marburgarica osvoboditeljke Slovenije na nemško sramotilen kamen, jih tirala v ječe, kjer so vzdihovali po nedolžnem. Kar je bilo, je bilo, bomo pozabili in danes ob krsti Marburgarice pa nam prihajajo res iz srca krščanske besede: Bog jej daj **večni mir in pokoj!** Večne luči pa ne rabi v večnem grobu! Njeni naslednici pa stiskamo roko v pozdrav in naše prijateljstvo do nje bomo ohranili, ako bo res ta list v čast naši državi in nam ne bo napadal po vzgledu njegove prednice — krščanske vere. Na versko in jugoslovansko zavedni podlagi pozdravljena nova Marburgarica!

Tašča in snaha. Pri Kralikovih je bilo ženitovanje, v hišo so dobili mlade, včeraj je stara „Marburgarica“ izročila gospodinjstvo snahi. Pravijo, da so bile nesrečne spekulacije, nastal je velik dolg in slednjič ni bilo pomoči, kakor vzeti v hišo bogato snaho. Stara Marburgarica je bila nekoliko ginjena, poslavljala se je očitvidno s težkim srcem, verjamemo, da bi bila rada še dolgo gospodinjala, a ta presneti dolg! Kdo bi pa tudi mislil, da se bo tako zasuknilo. Zatrjevala je, da ni sama nič kriva ponesrečenih spekulacij, samo njen stari. A sedaj ne pomaga nobeno izgovarjanje, umakniti se je morala v kotichek. Sosedje, ki so jo poznali, so ji privoščili iz srca, ker je delala v sosesni večni prepir (in je bilo ž njo vsako shajanje nemogoče. Snaha je nastopila prvič zelo skromno, pohlevno, imela je prijazne besede za vse, na ustnicah se ji je zibal samozadovoljen smehljaj. Samo za staro taščo ni imela prijazne besede. Kako se bo obnašala, pokaže bodočnost. Mi želimo samo, da bi ne bila več v hiši večnega ravsja in kavsja in da bi bilo mogoče živeti kot z dobrimi, krščanskimi sosedi. Mlada sta se poročila samo civilno, brez cerkvenega blagosleva.

Na magistratu ne razumejo slovenski. Prišel je na magistrat v torek dne 30. septembra Slapernik Alojz iz Jarenine radi delavske knjižice. Stopil je v uradni prostor, tam so bile uradnice, ki so vse govorile nemški. Vprašal jih je slovensko, kateri gospod ima to zadevo, a ga niso mogle ali niso hotele razumeti, ter ni dobil nobenega pojasnila. Nato je stopil sam k nekemu uradniku, ki se je mu zdel pravi, ter ga nagovoril zelo pohlevno po slovensko. Dobil je odgovor: „Ich habe keine Zeit“ (nimam časa), ter ničesar več. Ko je pa pričel govoriti nemško, je dobil takoj zaželjeno pojasnilo. Zahtevamo, da se ta zadeva vestno preišče. Priča je zgoraj imenovani. Mi imamo torej prav, če trdimo, da se na magistratu uraduje v nemščini in da naš človek v slovenskem jeziku ne more opraviti svoje zadeve.

Kaj pa zopet to? Po Mariboru krožijo govornice na kak čuden način pride Pfeiferjeva banka do uradnih prostorov Anglo-banke v Wögererjevi hiši, na voglu Gosposke in Grajske ulice. Nam se ne gre ne za Pfeiferjevo in ne za Anglo-banko, a način, kako se postopa v Mariboru, pa je velezanimiv. Če bo treba, bomo podrobneje poročali.

Našim trgovcem se nujno priporoča, da nastavlajo v svojih trgovinah slovenščine popolnoma zmogljive prodajalce in prodajalke. V nekaterih trgovinah slišiš lomiti tako slovenščino, da ti postaje hudo, a vrhutega pa še čitaš z obraza, da se le s zaničevanjem poslužuje našega jezika. Nedavno je trdilo tako naduto revče z vso resnobo, da se inteligenčen človek sploh ne more posluževati tega ubogega jezika. Dovolj imamo trgovskega naraščaja, da lahko tu v Mariboru zasedejo vsa mesta. Slovenski trgovski po-

močniki, vi pa se trdno združite, da si priborite pravice, katere vam gredo na lastni zemlji!

Restavracija na mariborskem glavnem kolodvoru. Marsikdo mora misliti, da vojake v Jugoslaviji spoštujemo, tako kakor so jih v stari Avstriji. Zalibog to danes ni res. Kljub dejstvu, da je mogoče vzdrževati samo z vojaško pomočjo javni red, da gredo lahke pošteni ljudje brezskrbno po trudapolnem delu k počitku ter so varni življenja in imetja, se vojaštvo po nekaterih mestih vedno zapostavlja in prezira. To je opaziti pri vseh nemštvu prijaznih ljudeh, osobito pa pri naših Nemcih. Tem ljudem je jugoslovansko vojaštvo trn v peti, ker oni želijo videti nered in nevarnost v državi, kar bi zamoglo le njim pomagati do prejšnje veljave in moči. Zato obrekujejo in sramotijo naše vojaštvo na vse mogoče načine ter mu skušajo odvzeti vso zaupanje ljudstva. In vedno se še trpi te vrste ljudi na mestih, kjer odjedajo kruh onim, katere sovražijo in zaničujejo iz vse duše, čeprav jim niso storili nobene krivice. Naša kolodvorska restavracija je gotovo takšno gnezdo. Vse boljše restavracije na kolodvorih so bile do državnega preobrata zasedene po Nemcih. Tako je na mariborskem kolodvoru še danes. Se danes si mora jugoslovanski vojak pustiti dopasti, da ga restavracijski strežniki prezirajo in ga pustijo čakati do zadnjega, če je bil tudi prvi tam, ali pa mu sploh ne postrežejo, če ne naroči v blaženi nemščini. Svojo nemško pokolenje pa hočejo ti ljudje kazati tudi v svoji narodni noši in to gotovo tudi z izzivalnim namenom. Ali res ni dobiti sposobnih ljudi med Slovenci, ki bi bili vredni, da nadomestijo tega restavraterja? S tem bi prišli tudi slovenski uslužbenci in strežniki na boljša mesta, ko jih je vendar sedaj toliko brez službe. Kaj pomagajo slovenski napisi, ako pa ostane drugo vse pri starem — nemškem.

Iz delavnice južne železnice. Radi raznih pritožb slovenskih železničarjev, ki so se potem Jugoslovanske Strokovne Zveze poslale na vlado, radi nevdržnih razmer v tukajšnji delavnici in vsled pristranskega postopanja načelnika, se je mudila pretekli teden posebna komisija, da bi se natančneje informirala o razmerah v delavnici. A navzlic temu, da so bile pritožbe upravičene, posebno še kar se tiče načelnika, ni bilo skoraj nič ukrenjeno za zboljšanje razmer. Obratno nadzorništvo v Ljubljani je še celo po inženirju Segu izreklo načelniku pohvalo, najbrže za to, da je zmerjal narodno zavedne železničarje s klerikalci in denuncijanti in ker se je izjavil, da zvižga na Jugoslavijo. Vprašamo pa slovenske železničarje, ki smo tudi člani „Zveze jugosl. železničarjev“ zakaj ni nastopila solidarno z JSZ v tem slučaju? Ali misli morda „Zveza“ izreči g. načelniku še pohvalo za njegovo pristransko in tudi protinarodno delovanje.

Vprašanje na aprovizacijo Krčevine: Od več mestnih javnih nastavljenecv smo dobili sledeče poročilo: Zadnji čas je bilo naznanjeno, da vsi stanujoči v Mariboru in okolici dobijo 1 kg sladkorja za vkuhanje sadja. Vprašamo: kje vendar je sladkor za občino Krčevino, zakaj ravno mi, ki moramo stanovati izven mesta, ker v mestu ni dobiti stanovanj, zategadelj smo vedno zadnji pri razdelitvi sladkorja? Nadalje vprašamo tudi, zakaj brezmejno prikrajšanje, ker hočejo ravno nas odpraviti samo z pol kg, medtem ko mestni prebivalci dobivajo na osebo mesečno celi kg sladkorja. In ravno pri tej naši neznosni draginji in pri težki odgovornosti nočnih služb, si ubogi služabnik ne more privoščiti ene črne „čorbe“. — Mi apeliramo na tozadevno odgovorno oblast, da nam izda za vkuhanje sadja potrebni sladkor, in sicer celo množino, 1 kg mesečno na osebo tudi v Krčevini.

„Slovenski Narod“. Iz uredništva „Slovenskega Naroda“ je izstopil g. dr. Vladimir Knaflič. Vodstvo lista kot glavni urednik je prevzel g. Rasto Pu-

stoslemšek. Smer lista ostane ista, ublaži pa se način politične borbe. — Tako čitamo, v današnjem Narodu. Radovedni smo, katera je tista smer, ki ostane ista in na kateri način se bo ublažila politična borba: v socialnem, kulturnem, strankarskem, državno-političnem itd? A kaj bi ugibali, saj pokažejo prihodnji dnevi.

Tudi Bambergova tiskarna prodana. Na kako slabi podlagi je stalo nemštvo na Slovenskem, se razvidi najbolje iz tega, kako hitro mu sedaj, ko ni več vladne podpore, zmanjkuje tal pod nogami. Sedaj je padla zopet ena glavnih nemških utrd v Ljubljani, staroslavna Bambergova tiskarna, ki ima za sabo lepo zgodovino. Kupil jo je slovenski konsoreij za eden milijon kron.

Avtomobilna zveza Maribor—St. Lenart se je včeraj otvorila. Samodre vozi pošto in potnike. Cena vožnji iz Maribora v St. Lenart 10 K, nazaj tudi 10 kron. Iz Maribora vozi avtomobil popoldne ob pol 4. uri (pol 16.) z glavnega kolodvora (ne ob 12. uri, kakor se je pometoma poročalo Slov. Gospodarju.) V Maribor se vrne avtomobil vsak dan, ob 8. uri zjutraj. Avtomobil se ustavi tudi pri Sv. Marjeti, kjer pobere, ozir. odda pošto. Vožnja do Sv. Marjete stane 5 K. V kratkem bo vozil avtomobil pošto tudi za St. Jakob in Jarepino. Ustavil se bo pri gostilničarju Ferku. V načrtu je še vožnja v Radgono. A dobiti se mora poprej še drug samodre.

Begunski sestanek. Opozarjamo še enkrat na begunski sestanek danes zvečer ob pol 8. uri v meščanski šoli, Kaiserstraße. Radi važnosti predmeta naj interesentje ne izostanejo.

Lisjak v mestnem gaju. Danes zjutraj se je gladen in drzen lisjak priklatil v bližino ribnika v mestnem gaju. Poželjivo je iz nekega grma prežal na starega labuda in race. Slučaj je hotel, da je prišel mimo lovec Ferk, ki mu je dal duhati smodnika. Lisjak je zgubil sicer nekaj dlake, a jo je srečno odkuril proti Kalvariji. Menda se še vrne.

Lov občine St. Ilj v Slov. gor. je prišel v roke slovenske lovske družbe.

Gledališke vesti. Glavne vloge predstave „Verige“ so v rokah g. ravn. Nučiča, Bratine, Rasbergerja, Gregorina, Vauhnik, Strniše ter Rožanskega in gospe Bukšekove, kot mati in gdč. Katice Petkove. V vlogi Alene nastopi gdč. Elvira Kraljeva. Obe gospodični Petkova in Kraljeva se to pot prvič predstavljajo našemu cenj. občinstvu. Otroški vlogi Jančeta in Ceneta igrata mali Stanko in mali Drago. „Veriga“ je naša najboljša slovenska narodna igra, v kateri se zreali pristna slovenska kmetijska duša. Predprodaja vstopnic za predstavo „Veriga“ se prične v petek dopoldne od 9. ure naprej. Prihodnji tedense uprizarja burleska „Ugrabljenе Sabinke“. V nedeljo „Tugomer“ izven abonementa.

Glasbena Matica Maribor prosi stariše gojenčev, da se sigurno zglasijo sami ali pa njih otroci, ki so se vpisali v glasbeno šolo, v soboto od 9. do 12. ure dopoldne ali od 1. do 4. ure popoldne ali pa v nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne v društvenih prostorih, to je III. nadstropje nad Götz-ovo koncertno dvorano (v prejšnji Filharmoniji), da se določijo za vsacega posameznega učenca učne ure. Moški zbor ima v istih prostorih 1. pevsko vajo v torek, dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer.

Plesni zavod. Mednarodni obl. kone. zavod za ples Pečnik, otvori začetkom oktobra, tečaje za začetnike in eden za moderne plese (Foxtrott, Ragtime, Boston, Two step, One step, Masixe bresilienne uno). Ker je ples za splošno oliko in v naprednost potreben, se bo gotovo pozdravilo, da najde vhod moderni družbeni ples, tudi tu v Mariboru. Vpisovanje je dnevno od 10. do 11. in 16. do 17. ure v Cesarjevi ulici (Kaiserstraße) št. 8, vrata 4.

Sadje v Prekmurju. Iz Sobote nam poročajo, da je sadje v Prekmurju izborne kakovosti. Za možnost sadje se je oglasilo dovolj kupcev, a za namizno sadje zelo malo. Kdor hoče kupiti tega sadja naj se nemudoma oglasi pri civilnem komisarijatu v Murski Soboti.

Lep dobitek. Pri nedeljski javni tomboli je dobil prvi dobitok — voz premoga — g. Martin Pravdič. Drugi dobitok, veliko vrečo moke, je dobilo neko mlado dekletce.

Ne dajajte otrokom opojnih pijač! Opojne pijače uničijo otrokom živce, motijo zdravo spanje in otežkočajo učenje. Oroci, ki uživajo opojne pijače, zbole hitreje in hujše, kot oni, ki se opojnih pijač vzdrže. Na Slovenskem je krog 8000 otrok telesno ali duševno manj vrednih vsled pijačevanja starišev.

Najstarejši zdravnik na svetu. Najstarejši zdravnik na svetu je bil Egipčan Jem-Hetep, ki je živel za časa egiptovskega kralja Tekserja, torej leta 4500 pred Kristusovim rojstvom. Bil je zelo sloveč, in visokočisljan zdravnik. Po njegovi smrti so mu izkazovali božjo čast. Njegov spomin je bil Egipčanom svet in mnogo egiptovskih bolnišnic so imenovali po njem 300 let po njegovi smrti je napisal egiptovski kralj Atoti obširno razpravo o anatomiji, katero je on učil.

Vnajem

se vzame večje skladišče, ako mogoče tudi s prostorom za pisarno in sicer ob kaki glavni prometni cesti v Mariboru. Odkup se izplača. Posredovalci dobijo dobro nagrado. Ponudbe na Gigovič, Maribor, Glavni trg 21. 195

Pouk v francoskem in češkem jeziku po direktni moderni metodi za odrasle in otroke. Priglasiti v Badlgaše 9, Maribor. Med 5—6 uro popoldne. 213

Svinja, 6 mesecev stara, se proda. Volfgangstr. 1, Novavas pri Mariboru. 219

Iščem lokal za pisarno za malo skladišče v sredini mesta. Ponudbe pod „lokal 221“ na upravo lista. 221

Lepa omara se proda v Mariboru, Mlinska ulica 5. 223

2 postelji, šivalni stroj, različno pohištvo so proda. Uferstrasse 4, I. ndstr. Maribor. 222

Gospodična sprejema za izdelovanje belega perila. Vprašati je v Franc Jožefovi cesti 35, branjarija, Maribor. 214

Dr. med. Klara Kukovec

strokovna zdravnica za ženske in otroške bolezni 220

preje v Trstu, ordinira sedaj v Gosposki ulici 2 v Mariboru od 8.—9. in 14.—15. ure.

Raznaševalci

za naše liste se sprejmejo proti dobremu zaslužku. Cirilova tiskarna.

POZOR!

Kdor želi dobro in poceni jesti, ta naj gre v gostilno Izidor Copetti, Vojašniška ulica 5, tam se dobi zajutrek, obed in večerja za 6 K, sam celi obed stane K 3.— Priporočam tudi sveže Götzovo pivo, bela in črna vina in sladki sadni mošt. 211